

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. De Prorogatione jurisdictionis in Judicem non suum seu alienum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

commodum renuntiantis sit inseparabile à commodis aliorum; quia quod omnes tangit, ab omnibus approbati debet *juxta reg. 29. in 6.* Si verò pro privata tantum persona, & in privato tantum commodum privilegium v. g. aliquod principaliter alicui concessum sit, potest illi renuntiare, cui favor hic privatus factus est, nisi privilegium tale concessum fuisset ob imbecillitatem ætatis, aut æque principaliter privilegium tale in favorem hujus & in odium alterius concessum fuisset, aut renuntiatio talis ad peccatum induceret, & contra bonos mores esset, quibus in casibus renuntiatio non valet ob pessimas sequelas, quas secum traheret.

§. II.

De renuntiatione privilegii fori Ecclesiastici, quod competit Clericis.

Quod Clerici nec inviti seu coacti, nec volentes renuntiare possint privilegio fori Ecclesiastici, & consentire in Judicem Laicum, ut coram illo conveniantur, etiam si juraverint, hunc se judicem non subter fugituro, constat *ex c. Si diligenti 12. h. 2.* cum hoc privilegium non privatum tantum unius Clerici favorem concernat, sed toti Collegio Clericorum propter publicam honestatem & rotius ordinis Clericalis honorem concessum sit; & juramentum, quod est contra publicam utilitatem, non teneat. Volunt autem SS. Canones adeò sanctè hoc observari, ut in *relato capis. si Diligenti*, certas pœnas, amissionis causæ v. g. vel amissionis illius, quod evicit, quod habeatur à communione ex-

traneus &c. statuant in eos, qui taliter renuntiant, & seculari judici se subijciunt.

§. III.

De Prorogatione jurisdictionis in Judicem non suum seu alienum.

Prorogare jurisdictionem, aliud non est, quam spontè alicui Judici se subijcere in ordine ad causam aliquam judicandam, ad quam aliàs de jure ordinario jurisdictionem non habet.

Fit hæc prorogatio 4. modis. De persona in personam, de re ad rem, de tempore ad tempus, de loco ad locum, & plura ad eam legitime faciendam requiruntur. Primum ut ille, cui partes litigantes se subijciunt, & in quem consequenter fit prorogatio, habeat jurisdictionem aliquam, alioquin partes non tam prorogarent jurisdictionem in se, quam novam conferrent, cum tamen consensus privatorum non possit facere judicem. Secundò, ut habeat aliunde jurisdictionem ordinariam neque enim jurisdicção delegata ad certam causam aut personam prorogari potest ad aliam personam aut causam, uti ex dictis jam patet, & *ex c. P. & G. 40. de offic. & potest. judi. deleg. juncta Gloss. V. Prorogatio nulla.*

Tercio requiritur, ut habeat similem jurisdictionem illi, quæ prorogatur, spiritualem scilicet, si ad spirituales causas cognoscendam fit prorogatio, criminalem, si fiat ad criminalem causam decidendam prorogatio &c. Quarto requiritur, ut fiat à partibus liberè & voluntariè se subijcentibus, saltem tacito consensu, & ipso facto. & Quintò denique requiritur, ut ea fiat lege non prohibente, sed permittente, qualiter tantum permittunt

mittunt leges, ut prorogatio fiat ad iudices sub eodem Principe constitutos. Neq; tamen in omnibus casibus semper concessa est hæc in iudicem non suum prorogandi licentia, sic primò in causa feudali non potest vasallus invito feudi Domino in iudicem non suum prorogare jurisdictionem. Secundò non admittitur prorogatio, quando super crimine proceditur, non per viam accusationis, sed ex merito officio iudicis per inquisitionem. Tertio non potest fieri hæc prorogatio in iudicem non suum in causa appellationis. Quarto, non possunt Laici in causis Ecclesiasticis matrimonialibus v. g. utris, decimis, &c. prorogare jurisdictionem in iudicem non suum, sine consensu proprii Episcopi. Et quinto denique fieri non potest prorogatio jurisdictionis in Sacramento Pœnitentiæ, ut extra articulum mortis à peccatis mortalibus absolvi quis possit ab alieno Sacerdote sine licentia (saltem tacita) proprii Sacerdotis.

§. IV.

An, & qualiter Clerici, seu persona Ecclesiastica prorogare possint jurisdictionem alieni iudicis?

Clerici non possunt se subicere alieno iudici, nec Metropolitano quidem, sine consensu & licentia sui Ordinarii, seu proprii Episcopi Diœcesani, & cum hac quidem licentia alii se subicere non possunt, quàm Ecclesiastico, ut constat ex c. *Significasti* 18. h. t. hanc subordinationem exigente regimine Ecclesiastico; & quamvis juxta præxin receptam, Episcopus delegare non possit Laico causas pecuniarias, & Civiles Clericorum, ipsi

tamen Clerici non possunt jurisdictionem Laici iudicis in se prorogare, cum licentia Ordinarii, cum aliud sit delegare, aliud licentiam dare ad jurisdictionem prorogandam, delegans enim suam in has partes retinet jurisdictionem, & delegatus hujus delegantis auctoritate & nomine agit, non autem consentiens in prorogationem iudicis alieni, quæ suam in alium quasi transferri permittit jurisdictionem, & iudex prorogatus proprio nomine & auctoritate judicat, quod fieri in causis Laicorum à Laico non potest: possunt tamen exempti à jurisdictione Episcopi Regulares v. g. cum actus voluntariæ jurisdictionis absolute dispensationem, &c. etiam sine consensu Pontificis, cedere privilegio exemptionis, & Episcopo Diœcesano se subicere, cum in tali casu videatur sufficere benignè præsumptus consensus Pontificis ob favorem Ordinis, cui exemptio talis facta est; nisi facultas absolventis v. g. non esset penes Prælatum immediatum, sed propter reservationem v. g. alia Ordinis statuta penes Superiorem ordinis immediatum.

§. V.

An, & ob quas causas, & quando iudex aliquis competens recusari possit?

Quidquid sit de jure Civili, quod inter Delegatum & ordinarium iudicem in ordine ad recusatorem effectum aliquod facit, de jure Canonico non minus Ordinarius, quàm Delegatus tanquam suspectus recusari potest, in Superioriorem aliquem habeat c. *Si quis contra* 4. c. *Lices* 10. h. t. ita tamen ut causa